

I Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica

w Pleszewie

ul. Poznańska 38 63-300 Pleszew

tel./fax (062) 508 00 44

lopleszew@lopleszew.pl www.lopleszew.pl

Zarządzenie Dyrektora nr.../2011

z dnia 15 lutego 2011

w sprawie wprowadzenia: instrukcji bezpieczeństwa pożarowego
w I Liceum Ogólnokształcącym im. St. Staszica w Pleszewie

§ 1

Z dniem 15 lutego 2011 rok wprowadza się w miejsce dotychczas obowiązującej instrukcję bezpieczeństwa pożarowego w I Liceum Ogólnokształcącym im. St. Staszica w Pleszewie, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

*I Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica
w Pleszewie*

*ul. Poznańska 38 63-300 Pleszew
tel./fax (062) 508 00 44
lopleszew@lopleszew.pl www.lopleszew.pl*

Załącznik nr 1 do zarządzenia

INSTRUKCJA

BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla
I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica
w Pleszewie

Opracował:

Lilla Deleszkiewicz

Mirela Raźniak

Aleksander Wnuk

Zatwierdził

Stan na dzień 15.02.2011r

WSTĘP

Obowiązek ochrony przeciwpożarowej wynika z art.3 ust.1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej / j.t.Dz.U.nr 147, poz.1229 z 2002r. z późn.zm./. Zgodnie z art. 4 w/w ustawy właściciel, zarządca lub użytkownik zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, innych obiektów budowlanych i terenów oraz wyposażenia ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.Nr 109, poz.719), które w § 6.1 nakłada na kierowników obiektów obowiązek wykonania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, zwana dalej instrukcją określa:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem;
2. sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic;
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
5. warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6. sposoby zaznaczania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi;
7. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8. plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - ✓ powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - ✓ odległości od obiektów sąsiadujących,
 - ✓ parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - ✓ występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - ✓ kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - ✓ lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefa zagrożenia wybuchem,
 - ✓ podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - ✓ warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,

- ✓ miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- ✓ wskazania dojść do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- ✓ hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- ✓ dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzenia.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika (wzór załącznik Nr 1).

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców /najemców/ do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem .

Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców /najemców/ w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

CHARAKTERYSTYKA POŻAROWO-TECHNICZNA OBIEKTU

1. NAZWA I LOKALIZACJA OBIEKTU

I Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica w Pleszewie, ul. Poznańska 38, 63-300 Pleszew, działka nr 622/1.

2. WYMIARY BUDYNKU

Wysokość budynku – do 22 m
Kubatura budynku – 11.850 m³
Powierzchnia użytkowa – 4.100 m².

3. ODLEGŁOŚĆ OD OBIEKTÓW SĄSIADUJĄCYCH

Odległość od obiektów sąsiadujących wg planu zagospodarowania terenu, zgodne są z wymaganiami warunków technicznych.

4. PARAMETRY POŻAROWE WYSTĘPUJĄCYCH SUBSTANCJI PALNYCH

W budynku nie występują substancje palne, pożarowo niebezpieczne.

5. OCENA ZAGROŻENIA WYBUCHEM POMIESZCZEŃ I PRZESTRZENI ZEWNĘTRZNYCH .

Zagrożenie wybuchem nie występuje.

6. PODZIAŁ OBIEKTU NA STREFY POŻAROWE

Obiekt stanowi jedną strefę pożarową.

7. KLASA ODPORNOŚCI OGNIOWEJ

Klasa odporności ogniowej dla tego typu budynku – „C”

8. KONSTRUKCJA BUDYNKU

Budynek pięciokondygnacyjny:

piwnica – 868,0 m²

parter – 485,5 m²

I piętro – 651,0 m²

II piętro – 653,9 m²

poddasze – 385,5 m²

9. ZAGOSPODAROWANIE BUDYNKU

Przeznaczenie obiektu – budynek administracyjno – dydaktyczny, sale lekcyjne, pomieszczenia administracyjne.

Kategoria zagrożenia ludzi – budynek ZL-III

Maksymalna ilość osób przebywających jednorazowo w budynku – 600

piwnica – 88 osób

parter – 110 osób

I piętro – 198 osób

II piętro – 200 osób

Sposób użytkowania budynku – ogólnie dostępny od godz. 7:00 do 20:00.

5. KLATKI SCHODOWE

Dwie klatki schodowe – kamienne i żelbetonowe.

6. Elementy konstrukcyjne i architektoniczne

Ławy fundamentowe – posadowione na gruncie stabilnym, wykonane jako betonowe.

Ściany fundamentowe – murowane z cegły pełnej z izolacją poziomą.

Ściany konstrukcyjne – zewnętrzne i wewnętrzne murowane z cegły pełnej.

Ściany działowe – murowane z cegły pełnej.

Stropy – typu Kleina dla pierwotnej części budynku oraz gęstożebrowe dla późniejszej rozbudowy.

Dach – konstrukcji drewnianej pokryty dachówką oraz betonowy pokryty papą.

Podłogi i posadzki – cementowe. W pomieszczeniach sanitarnych posadzki pokryte płytkami ceramicznymi. Posadzki korytarzy – lastryko. Podłoga sal gimnastycznych oraz sal lekcyjnych poddasza – drewniana na legarach.

Tynki zewnętrzne i wewnętrzne – cementowo – wapienne.

Stolarka okienna – drewniana.

Stolarka drzwiowa – drewniana, głównie nowa oraz miejscami nowa PCW.

Rynny, rury spustowe i opierzenia – wykonane z blachy miedzianej oraz stalowej ocynkowanej.

7. INSTALACJE ZASTOSOWANE W BUDYNKU

- ✓ Elektryczna – 220 V na wszystkich kondygnacjach.
- ✓ Ogrzewcza – kotłownia gazowo-olejowa. Zawór odcinający znajduje się w skrzynce na zewnątrz obiektu, przy wejściu bocznym.
- ✓ Odgromowa,
- ✓ Woda doprowadzona z sieci miejskiej miasta Pleszewa,
- ✓ Ścieki bytowe i woda deszczowa odprowadzone do kanalizacji ogólnospławowej,
- ✓ Instalacja elektryczna z istniejącego przyłącza,
- ✓ Wentylacja,
- ✓ Okablowanie strukturalne (telefon, komputery)
- ✓ Sygnalizacji alarmu włamaniowego

8. INSTALACJE GAŚNICZE I ZABEZPIEZAJĄCE

- ✓ Instalacja hydrantowa wewnętrzna prowadzona w jednym pionie; 4 szafek hydrantowych zlokalizowanych na parterze i piętrach budynku z zaworami 52mm.;każda szafka wyposażona w odcinek węża zakończony prowadnicą.
- ✓ Sygnalizacji alarmu pożaru

9. ZAOPATRZENIE WODNE

Sieć hydrantowa zewnętrzna zasilana z sieci miejskiej miasta Pleszewa; najbliższy hydrant zewnętrzny w odległości około 20 m. na ul. Poznańskiej i 10m na ul. Gen.J.Hallera 46 (1szt.).

10. DROGI POŻAROWE

Droga pożarowa od ul. Gen.J.Hallera o nawierzchni utwardzonej tłuczniem.

POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA

1. ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU.

Możliwości powstania pożaru mogą najczęściej wynikać z:

- ✓ wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
 - niewłaściwego wykonania,
 - przeciążenia poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
 - braku bieżącej i okresowej konserwacji,
 - stosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających,
 - niezachowania wymaganych odległości urządzeń ogrzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
 - stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń,
 - stosowania urządzeń ogrzewczych niezgodne z zaleceniami producenta.

- ✓ używania otwartego ognia:
 - zaprószenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych,
 - prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo.

- ✓ rozszczelnienia instalacji rozprzewadzających gaz ziemny.

- ✓ celowego podpalenia.

2. MOŻLIWOŚCI ROZPRZESTRZENIENIA SIĘ POŻARU.

Rozwój pożaru w obiekcie I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica w Pleszewie uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi budynkami oraz kondygnacjami.

Rozprzestrzenianie ognia może następować poprzez:

- ✓ palne elementy konstrukcyjne budynku (stropy, ściany, sufity podwieszane, okładziny ścian itp.), wystroju oraz wyposażenia wnętrza,
- ✓ systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej,
- ✓ szyby windowe.

Oprócz rozprzestrzeniania ognia, istotne jest również przenikanie na poszczególne kondygnacje oraz do pomieszczeń, dymów i gazów pożarowych poprzez otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe), kanały instalacyjne oraz szyby windowe.

3. CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE ROZPRZESTRZENIANIU SIĘ POŻARU.

Czynnikami sprzyjającymi się rozprzestrzenianiu się pożaru są:

- ✓ późne zauważenie pożaru,
- ✓ późne zaalarmowanie straży pożarnej,
- ✓ niedostateczna ilość oraz niesprawność podręcznego sprzętu gaśniczego,
- ✓ niedostateczne zaopatrzenie wodne.

ZAPOBIEGANIE MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jej terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 07 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.Nr 109, poz.719).

Zgodnie z w/w przepisem w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektu, należy:

1. Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj.:
 - ✓ znakować zgodnie z PN-92M-01256/05 drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
 - ✓ utrzymywać drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatek schodowych).

Zabrania się:

- 1) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
 - 2) ustawiania na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
 - 3) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
 - 4) ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych.
2. Wywiesić na widocznym miejscu instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.
3. Oznakować zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/01:
- ✓ miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,
 - ✓ lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego i gazu,
 - ✓ lokalizację miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Zabrania się ograniczania dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, to jest gaśnic, hydrantów itp. oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

4. Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatacja instalacji i urządzeń mogących być przyczyną pożaru jest zabroniona.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego

W celu prawidłowego działania instalacji i urządzeń wprowadza się czasookres i sposób badań, konserwacji instalacji i urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe:

Lp.	Wyszczególnienie	Rodzaj	Czasookres
1.	Gaśnice	Okresowe przeglądy i konserwacje Naprawa okresowa Naprawy doraźne	1 raz w roku 1 raz na 5 lat Po każdym użyciu lub w przypadku uszkodzenia gaśnicy
2.	Hydranty	Badania wydajności i ciśnienia jak również utrzymanie w stanie zapewniającym sprawność	1 raz w roku
3.	Instalacja sygnalizacji pożaru	Okresowy przegląd i konserwacja	1 raz w roku
4.	Instalacje odgromowe	Oględziny Badania okresowe	1 raz w roku 1 raz na 5 lat
5.	Przewody dymowe i spalinowe	Usunięcie zanieczyszczeń Przeгляд sprawności	1 raz w roku 1 raz w roku
6.	Przewody wentylacyjne	Usunięcie zanieczyszczeń Przeгляд sprawności	1 raz w roku 1 raz w roku
7.	Instalacja elektryczna	Oględziny instalacji	1 raz w roku
8.	Instalacja gazowa	Okresowy przegląd i konserwacja	1 raz w roku
9.	Urządzenia oświetleniowe	Oględziny	Na bieżąco

5. Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym.
6. Na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne jeżeli są umieszczane w odległości co najmniej 0,05 m od powierzchni żarówki.
7. Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
8. Zapewnić prawidłowe warunki magazynowania materiałów niebezpiecznych pożarowo, to jest:
 - ✓ materiały palne przechowywać w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C oraz linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
 - ✓ ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia (w przypadku opakowań ceramicznych lub szklanych należy zabezpieczyć je przed stłuczeniem),
 - ✓ w jednej strefie pożarowej ilość magazynowanych cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 21°C nie powinna przekraczać 10 l, a pozostałych 50 l. W związku z powyższym należy dążyć do ograniczania ilości cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 21 °C (np. eter, aceton, benzen, toluen, spirytus),
 - ✓ w pomieszczeniach, w których przechowywane są materiały niebezpieczne pożarowo, obowiązuje bezwzględny zakaz używania ognia otwartego.

Powyższe wymagania powinny być przestrzegane w trakcie eksploatacji obiektów.

PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

1. ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju przez użytkowników budynku.

W obiekcie I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica w Pleszewie, zaliczanego do kategorii ZL III co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 2 dm³) powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni. Występowanie w obiekcie instalacji hydrantowej wewnętrznej nie powodują zwolnienia od obowiązku wyposażenia w podręczny sprzęt gaśniczy.

Obiekt I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica w Pleszewie został wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy: gaśnice proszkowe oraz hydranty wewnętrzne.

Łącznie na wyposażeniu znajduje się:

13 gaśnic proszkowych.

Przy rozmieszczaniu oraz ustalaniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- 1) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- 2) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z PN-92/N-01256/01,
- 3) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- 4) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,
- 5) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m,
- 6) w obiektach wielokondygnacyjnych o powtarzalnym układzie kondygnacji, sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na poszczególnych piętrach, o ile na to pozwalają warunki.

Przy doborze rodzaju środka gaśniczego należy brać pod uwagę następujące zasady:

- 1) do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice płynowe, pianowe lub proszkowe ABC,

- 2) do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych, topiących się, np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe lub proszkowe,
- 3) do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych, np. propanu, acetylenu, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe,
- 4) do gaszenia pożarów grupy D (metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone,
- 5) do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem E (urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń) stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe, halonowe lub proszkowe.

Sprzęt gaśniczy powinien być nie rzadziej niż raz w roku lub zgodnie z zaleceniami producenta konserwowany przez uprawnionego konserwatora.

Oprócz podręcznego sprzętu gaśniczego, do gaszenia pożarów przez użytkowników obiektów służy również instalacja hydrantowa wewnętrzna. Osprzęt służący do gaszenia, tj. zawór hydrantowy oraz wąż zakończony prądownicą powinien znajdować się w szafce hydrantowej.

Sprawność działania oddawanej do użytku instalacji hydrantowej wewnętrznej w obiekcie, powinna być potwierdzona badaniami w zakresie zgodności z przepisami.

Urządzenia przeciwpożarowe, którymi jest wewnętrzna sieć hydrantowa, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne o których mowa powyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Wężę stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

2. ZASADY UŻYCIA SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Gaśnice proszkowe.

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa

uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę; nacisnąć dźwignię zaworu; skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

Gaśnice śniegowe.

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.

Sposób użycia gaśnicy śniegowej: uruchomienie gaśnicy śniegowej następuje przez odkręcenie zaworu butli; strumień środka gaśniczego skierować do ogniska pożaru.

Jest wprowadzony do użytku nowy rodzaj gaśnicy śniegowej wyposażonej w zawór szybko otwieralny, dostosowanej do wymogów obecnie obowiązującej Polskiej Normy.

Gaśnice płynowe.

Przeznaczone są do gaszenia pożarów ciał stałych, np. tworzyw sztucznych, tkanin, papieru, drewna oraz cieczy palnych. Działanie gaśnicze polega na schłodzeniu palącego się materiału oraz na odcięciu dopływu powietrza do strefy spalania.

Sposób użycia: wyciągnąć zawleczkę, wcisnąć ręką zbijak, nacisnąć dźwignię końcówki węża i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem.

Hydranty wewnętrzne.

Hydrant wewnętrzny to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na sieci wodociągowej wewnętrznej, umożliwiające podanie strumienia wody do ogniska pożaru.

Hydrant wyposażony jest w jeden lub dwa odcinki węża i prądownicę wodną, umieszczone w szafce hydrantowej.

Hydrantów wewnętrznych używa się do gaszenia pożarów grupy A, tj. ciał stałych oraz do chłodzenia powierzchni przedmiotów znajdujących się w sąsiedztwie źródła ognia.

Zabrania się gaszenia nimi urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem.

Uruchamianie hydrantu wewnętrznego:

- otworzyć szafkę hydrantową
- rozwinać wąż tłoczny
- otworzyć zawór hydrantu
- skierować strumień wody do ogniska pożaru.

WARUNKI EWAKUACJI

Bezpieczna ewakuacja ludzi z obiektów, możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno-budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wnętrz, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz.690 z póź.zm.).

1. ŚRODKI I SPOSOBY OGŁASZANIA ALARMU O NIEBEZPIECZEŃSTWIE

Do ogłoszenia alarmu o wystąpieniu zagrożenia pożarem na terenie obiektu należy wykorzystać następujące sposoby:

- powiadomienie głosem
- syrena.

Przy ogłaszaniu alarmu o wystąpieniu zagrożenia pożarem na terenie obiektu należy kierować się szczególną rozważą. Konieczne jest ustalenie faktycznego stopnia zagrożenia dla życia i zdrowia osób przebywających w budynku, aby zbyt pochopne ogłoszenie alarmu nie doprowadziły do paniki.

2. ORGANIZACJA EWAKUACJI

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu, decyzje o podjęciu ewakuacji podejmuje Dyrektor lub Zastępca, a po przybyciu straży pożarnej Dowódca akcji ratowniczo-gaśniczej.

Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (kondygnacji, budynku itp.), a także musi określać drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych.

Ewakuacja z obiektu powinna być przeprowadzona w przypadku, gdy:

- ✓ pożar nie został ugaszonych w zarodku stwarza zagrożenie dla ludzi,
- ✓ w pomieszczeniach znajdujących się na kierunku rozprzestrzeniania się pożaru, oraz na kondygnacjach powyżej znajduje się osoby,
- ✓ zachodzi możliwość przedostania się ognia na sąsiednie kondygnacje.

Zakres zadań do wykonania będzie zależny od sytuacji pożarowej i występującego zagrożenia. Rozdział konkretnych zadań ustala kierujący lub osoba uprawniona do wydawania decyzji o rozpoczęciu ewakuacji.

Ogłoszenie decyzji o rozpoczęciu ewakuacji musi być przekazane w sposób spokojny, a jednocześnie zakazujący i sugestywny, aby osiągnąć zamierzony cel, którym jest opuszczenie zagrożonych pomieszczeń.

Do czasu przybycia jednostek straży pożarnej akcją ewakuacyjno - gaśniczą kieruje Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona, a po przybyciu jednostek Państwowej Straży Pożarnej podporządkowuje się dowódcy przybyłej jednostki i informuje go o zaistniałej sytuacji i wydanych dotychczas poleceniach.

W przypadku podjęcia decyzji o ewakuacji osób z zagrożonych pomieszczeń należy przestrzegać następujących zasad:

- ✓ decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji podać głosem spokojnym, stosować planową, bądź jeśli sytuacja tego wymaga, poleconą (wymuszoną) kolejność i kierunek ewakuacji,
- ✓ użyć wszelkich dostępnych środków, aby możliwie skutecznie zabezpieczyć drogi ewakuacyjne przed rozwojem pożaru oraz zadymieniem,
- ✓ w trakcie trwania ewakuacji musi być całkowite zdyscyplinowanie i posłuszeństwo wśród ewakuowanych osób,
- ✓ pomieszczenie zagrożone (objęte pożarem lub zadymione) należy opuszczać pojedynczo formując na korytarzu pojedynczy „łańcuch” lub kolumnę dwójkową,
- ✓ w pierwszej kolejności ewakuuje się ludzi, a dopiero zagrożone pożarem mienie,
- ✓ w miarę możliwości wraz z ewakuacją należy prowadzić akcję gaśniczą,
- ✓ kolejność wyprowadzania osób uzależniona jest od miejsca wybuchu pożaru, usytuowania pomieszczeń w stosunku do klatek schodowych,
- ✓ kierunki ewakuacji określają znaki bezpieczeństwa rozmieszczone na drogach komunikacyjnych,
- ✓ ewakuacja osób z wyższych kondygnacji odbywać się będzie przez klatkę schodową,
- ✓ znajdując się w zadymionym pomieszczeniu powinno przebywać się w pobliżu okien, drzwi i innych otworów umożliwiających dopływ świeżego powietrza z zewnątrz,
- ✓ wszelkie przejawy paniki należy likwidować w zarodku stosując perswazję, a jeśli to nie skutkuje siłą fizyczną,
- ✓ na korytarzu i na klatce schodowej należy poruszać się z jednakową szybkością zależną od stopnia niebezpieczeństwa a więc krokiem normalnym, przyspieszonym lub biegiem,
- ✓ niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji. Do powiadomienia można wykorzystać środki łączności wewnętrznej,

- ✓ kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
- ✓ w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o najbardziej ograniczonej zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach,
- ✓ podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne, na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektów. O koncentracji osób ewakuowanych poza strefami zagrożonymi pożarem decyduje kierujący akcją ewakuacyjną.

Uwaga: do ewakuacji ludzi nie wolno używać dźwigów osobowych (wind).

- ✓ osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach,
- ✓ w przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej,
- ✓ ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków, ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub innych jednostek ratowniczych,
- ✓ przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- ✓ ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystywać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia,

- ✓ po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku czy zagrożonej strefy, opiekun danej grupy osób, zobowiązany jest do sprawdzenia, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzanie pomieszczeń budynku,
- ✓ w przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

W celu zapewnienia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób oraz mienia należy dokonać oceny warunków ewakuacji w najbardziej ekstremalnych warunkach (pora wieczorna wymagająca sztucznego oświetlenia budynku, maksymalna ilość osób).

Dokonując oceny należy przewidzieć rozwiązania eliminujące wystąpienie paniki wśród ewakuowanych grup. Za przeprowadzenie oceny odpowiedzialność ponosi Dyrektor.

3. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI

3.1. Zasady ewakuacji

Z chwilą otrzymania wiadomości o pożarze i podjęciu decyzji o ewakuacji wszyscy pracownicy zobowiązani są do udziału w akcji ratowniczej - tj. gaszeniu pożaru i ewakuacji.

Ewakuację przeprowadza się wykorzystując wszystkie dostępne wyjścia ewakuacyjne.

Warunki i sposób prowadzenia ewakuacji będą zależne od miejsca powstania pożaru lub występującego zagrożenia. W trakcie ewakuacji należy przyjąć zasadę, że w przypadku krzyżowania się strumieni ewakuowanych osób pierwszeństwo w kontynuowaniu ruchu ma grupa znajdująca się aktualnie na drodze komunikacji pionowej tj. schody.

Kierujący akcją wyznacza osoby z prowadzących ewakuację, do sprawdzenia (gdy sytuacji na to pozwala) czy w zagrożonych pomieszczeniach nie pozostały osoby.

3.2. Obowiązki osób odpowiedzialnych za ewakuację ludzi.

1. W przypadku zauważenia pożaru lub otrzymania wiadomości o pożarze, osoby wyznaczone do udziału w ewakuacyjnej wykonują następujące czynności:
 - ✓ ustalają dokładnie miejsce pożaru, drogi (kierunki) jego rozprzestrzeniania się i zagrożenie dla pomieszczeń sąsiadujących,
 - ✓ alarmują Jednostkę straży pożarnej, lub przekazują wiadomość o pożarze do Dyrektora, a ten alarmuje straż pożarną,
 - ✓ przystępują do gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnice, hydranty wewnętrzne).

2. Ewakuacja osób przebywających na terenie obiektu, a nie będących jej pracownikami, ani uczniami odbywa się samodzielnie poprzez wyjścia oznaczone napisami „WYJŚCIE EWAKUACYJNE”.
3. Jeśli w czasie ewakuacji będą osoby poszkodowane, należy bezzwłocznie przenieść je w bezpieczne miejsce, udzielić pierwszej pomocy i wezwać pogotowie ratunkowe.
4. Dyrektor lub jego zastępca kieruje ewakuacją do czasu przybycia jednostek straży pożarnej.

3.3. Organizacja ewakuacji mienia

1. Ewakuację mienia przeprowadza się w drugiej kolejności a mianowicie po przeprowadzeniu ewakuacji ludzi. Decyzję o ewakuacji mienia podejmuje Dyrektor lub jego Zastępca, jeżeli posiadane siły i sytuacja pożarowa pozwala na jej przeprowadzenie.
2. Dyrektor ustala wykaz mienia przewidzianego do ewakuacji w przypadku powstania pożaru, określa też miejsce gromadzenia rzeczy oraz sposób ich zabezpieczenia.
3. Kolejność ewakuacji ustala się, w zależności od kierunku rozprzestrzeniania się pożaru oraz stopnia zagrożenia pożarem mienia, a także możliwości jej przeprowadzenia.
4. W momencie przybycia straży pożarnej powyższe ustalenia muszą, być zaakceptowane przez dowódcę przybyłej jednostki.
5. Prowadzenie ewakuacji mienia nie może kolidować i utrudniać prowadzenia akcji gaśniczej.
6. Ewakuowane mienie należy ustawiać w miejscach, które nie będą kolidowały i utrudniały prowadzenia akcji ratowniczej, ponadto nie powinny tarasować przejść i dróg ewakuacyjnych oraz placów manewrowych.
7. Mienie należy strzec przed ewentualnym zniszczeniem lub kradzieżą.

3.4. Elementy mające zasadniczy wpływ na poprawę warunków i skuteczności ewakuacji

- ✓ oznakowanie dróg i wyjść znakami bezpieczeństwa z PN,
- ✓ wyznaczenie osób odpowiedzialnych za ewakuację uczniów i ważnych dokumentów,

- ✓ przygotowanie worków do ewakuacji mienia,
- ✓ stałe egzekwowanie zasad nie przechowywania na drogach komunikacyjnych żadnych materiałów i przedmiotów,
- ✓ przestrzeganie zasad by jakiegokolwiek modernizacje i zmian w użytkowanych pomieszczeniach były dokonywane po uprzednim upewnieniu się o zgodności proponowanych rozwiązań z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

4. PRAKTYCZNE SPRAWDZENIE ORGANIZACJI ORAZ WARUNKÓW EWAKUACJI

Dyrektor szkoły w porozumieniu z PSP w Pleszewie przeprowadza praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji co najmniej raz w roku, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

Dyrektor szkoły powiadamia Komendanta PSP w Pleszewie o terminie przeprowadzenia działań, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem (wzór zgłoszenia stanowi załącznik nr 2).

Po przeprowadzeniu praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji Dyrektor sporządza protokół. (wzór protokołu stanowi załącznik nr 3):

ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU

1. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW

W przypadku powstania pożaru lub otrzymania wiadomości o pożarze należy:

- 1) Ustalić dokładne miejsce powstania pożaru, określić drogi jego rozprzestrzeniania się i stopień zagrożenia dla sąsiednich pomieszczeń.
- 2) Natychmiast zaalarmować straż pożarną i powiadomić wszystkich pracowników.
- 3) Informacje o powstałym pożarze przekazać Dyrektorowi lub jego Zastępcy.
- 4) Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym, wspólnie z osobami znajdującymi się w sąsiedztwie pożaru.
- 5) Przeprowadzić ewakuację osób znajdujących się w strefie pożaru.
- 6) Do czasu przybycia straży pożarnej, kierowanie akcją obejmuje Dyrektor lub Zastępca.

2. SPOSÓB ALARMOWANIA

- 1) Zaalarmować dostępnym telefonem straż pożarna - tel. 998 lub 112.
- 2) Treść meldunku o pożarze powinna zawierać informacje:
 - a) o miejscu, kondygnacji, pomieszczeniu, w którym powstał pożar,
 - b) o rodzaju palącego się materiału,
 - c) o ewentualnym zagrożeniu życia ludzkiego,
 - d) o nazwisku zgłaszającego i numerze telefonu, z którego zostało przekazane zgłoszenie o pożarze.

Ponadto zgłaszający powinien udzielić innych wyczerpujących informacji według pytań dyspozytora straży pożarnej.

Uwaga: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę, odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

3) W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

- a) **Pogotowie Ratunkowe - tel. 999 lub 112**
- b) **Policję - tel. 997**
- c) **Pogotowie Gazowe - tel. 992**
- d) **Pogotowie Energetyczne - tel. 991**
- e) **Pogotowie wodno-kanalizacyjne - tel. 994**

4) Powiadomić osoby na stanowiskach kierowniczych tj.

Lilla Deleszkiewicz – Dyrektor Szkoły

Łucja Banaś – Kasperska – wicedyrektor

3. ZASADY POSTĘPOWANIA PRACOWNIKÓW W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

- 1) Równoległe z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych znajdujących się w budynku.
- 2) Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Dyrektor lub Zastępca, a w razie ich nieobecności jeden z pracowników. Każdy pracownik zobowiązany jest podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
- 3) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
 - ✓ w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
 - ✓ wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),
 - ✓ usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
 - ✓ nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - ✓ otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy,

- ✓ wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.

ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI

1. CEL I ZAKRES SZKOLEŃ

Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w formie szkoleń, których celem jest zapoznanie z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, a w szczególności z:

- ✓ zagrożeniem pożarowym występującym w budynkach lub pomieszczeniach,
- ✓ przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- ✓ sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
- ✓ przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- ✓ zadaniami i obowiązkami pracowników w wypadku powstania pożaru,
- ✓ warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
- ✓ zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

Szkoleniem należy objąć wszystkich pracowników, których obowiązkiem jest uczestnictwo w szkoleniu.

Z postanowieniami Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego powinny zapoznać się wszystkie osoby nie będące pracownikami a wynajmujące powierzchnie lub pomieszczenia na terenie budynku. Obowiązkiem Dyrektora lub wyznaczonego pracownika jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie oświadczenia o przyjęciu do wiadomości jego postanowień - wzór oświadczenia w załączniku Nr 1.

2. DOKUMENTACJA SZKOLEŃ

Przeprowadzenie szkolenia przeciwpożarowego powinno być udokumentowane.

Dokumentację stanowi oświadczenie pracownika. Szkolenie specjalistyczne powinno być potwierdzone oświadczeniem pracownika o zapoznaniu się określoną problematyką z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Druki oświadczeń należy przechowywać w teczkach osobowych pracowników.

ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.Nr 109, poz.719), należy wprowadzić instrukcję zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo obowiązującą na terenie obiektu.

Instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych.

Pod pojęciem prac pożarowo-niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace, nie przewidziane normalnym tokiem pracy lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak:

- ✓ prace remontowo - budowlane związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie, w sąsiedztwie składowanych materiałów palnych lub palnych elementów konstrukcyjnych budynku,
- ✓ prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych,
- ✓ prace prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem (np. w pomieszczeniach, w których prowadzone były wcześniej prace z użyciem gazów, cieczy lub pyłów palnych).

Do prac takich zaliczyć należy w szczególności:

- ✓ wszelkie prace z otwartym ogniem, np.:
 - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
 - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
 - podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
 - rozniecanie ognisk,
 - używanie materiałów pirotechnicznych,
- ✓ wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe, np.:
 - przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów,
 - stosowanie cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
 - suszenie substancji palnych,
 - usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac (w tym również pracownicy firm czy przedsiębiorstw, nie będący pracownikami).

Obowiązek zapoznania osób wykonujących i nadzorujących prace z postanowieniami Instrukcji, należy do dyrektora lub osoby przez niego wyznaczonej. Postanowienia powinny być zawarte w umowach na wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo.

INSTRUKCJA ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo.

1. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed, w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.
2. Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

Zasady działania komisji, o której mowa w pkt. 2:

- a) skład osobowy komisji stanowią:
 - ✓ Dyrektor lub osoba przez niego pisemnie upoważniona PRZEWODNICZĄCY,
 - ✓ osoba prowadząca sprawy ochrony przeciwpożarowej - CZŁONEK,
 - ✓ kierownik (właściciel) grupy (firmy) wykonującej prace - CZŁONEK,

Skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.

- b) prace komisji organizuje jej Przewodniczący,
- c) komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” wg załączonego wzoru,
- d) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokóle, Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru,
- e) do obowiązku Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokóle zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo”.

Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje Przewodniczący Komisji.

Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.

1. Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
 - ✓ klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,
 - ✓ szlifowaniu (np. cyklinowaniu) powierzchni wykonanych z materiałów palnych,
 - ✓ zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
 - ✓ montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.

2. Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
 - ✓ oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
 - ✓ odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
 - ✓ zabezpieczeniu przed działaniem, np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
 - ✓ sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - ✓ uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
 - ✓ zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
 - ✓ sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
 - ✓ przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki, np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,

- materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
3. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- ✓ dążyć do zmniejszania lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechanicznie, grawitacyjnie) lub przewietrzanie pomieszczeń,
 - ✓ na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
 - ✓ zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
 - ✓ pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - ✓ po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
 - ✓ ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
 - ✓ prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzeniu nie przekroczenia 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
4. Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy, w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
5. Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

6. Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
7. Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo.

Osoba, która została upoważniona przez Dyrektora do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:

- ✓ znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- ✓ dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokóle prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- ✓ sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- ✓ wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- ✓ brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo,

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

- ✓ sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- ✓ ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokóle i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- ✓ znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- ✓ sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- ✓ ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,

- ✓ sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- ✓ rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia , względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- ✓ poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- ✓ przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- ✓ meldowanie bezpośrednio przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- ✓ dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
- ✓ wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

ZAŁĄCZNIK NR 1

*I Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica
w Pleszewie*

*ul. Poznańska 38 63-300 Pleszew
tel./fax (062) 508 00 44
lopleszew@lopleszew.pl www.lopleszew.pl*

**Oświadczenie pracownika
o zapoznaniu się
z przepisami w zakresie
ochrony ppoż**

Pleszew,

Ja niżej podpisany

zamieszkały w

zatrudniony w

na stanowisku

Oświadczam, że zapoznałem się z przepisami i zasadami ochrony przeciwpożarowej łącznie z posługiwaniem się podręcznym sprzętem gaśniczym i urządzeniami przeciwpożarowymi w miejscu pracy oraz sprzętem ochrony osobistej (indywidualnej). Znane mi są zasady postępowanie na wypadek pożaru oraz zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy i w obiekcie.

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do przestrzegania jej postanowień.

.....
(podpis osoby przyjmującej
oświadczenie)

.....
(podpis osoby szkolącej)

.....
(podpis pracownika)

ZAŁĄCZNIK NR 2

1 Liczba Ogólnodostępne im. St. Staszica

**Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Pleszewie
ul. Juliusza Słowackiego 19
63-300 Pleszew**

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie § 17 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719), informuję o zamiarze przeprowadzenia ćwiczeń praktycznych w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku:

.....
(rodzaj budynku - funkcja/ adres)

stanowiącym własność:
(właściciel obiektu, adres)

Planowany termin ćwiczeń: godz.:

Proponowany scenariusz ćwiczeń:

.....

(podać w szczególności obszar budynku objęty ćwiczeniem, przewidywaną liczbą uczestników ćwiczeń, wykorzystane środki organizacyjne i techniczne itp.)

Charakterystyka obiektu ćwiczeń:

powierzchnia: m², kubatura: m³, wysokość: m, ilość kondygnacji

nadziemnych:, ilość kondygnacji podziemnych:,

kwalifikacja*: kategoria zagrożenia ludzi – ZL / PM, podział na strefy pożarowe:

.....

urządzenia istotne dla prowadzenia ewakuacji **:

.....

Planowany współudział / nadzór:

.....

(podać kto będzie nadzorował ćwiczenia, w szczególności: przedstawiciele PSP, OSP, innych jednostek ochrony ppoż., specjalista lub inspektor ochrony ppoż., specjalista lub inspektor BHP itp.)

.....
(podpis)

ZAŁĄCZNIK NR 3

.....
(miejsowość i data)

*I Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica
w Pleszewie*

*ul. Powstańców 38 63-300 Pleszew
tel./fax (062) 508 00 44
lopl@lopl.pleszew.pl www.lopl.pleszew.pl*

sygn.:

PROTOKÓŁ

dotyczy praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji

Zgodnie z wymaganiami § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719), w dniu..... w godzinach: w budynku:..... przeprowadzone zostały praktyczne ćwiczenia, w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji, w których udział wzięło łącznie stałych użytkowników obiektu.

O terminie ćwiczeń w dniu pismem o numerze..... z dnia..... powiadomiono Komendanta Powiatowego PSP w Pleszewie.

Zakres ewakuacji i obszar budynku objęty ćwiczeniami został w dniu..... * uzgodniony z Komendantem Powiatowym PSP w Pleszewie.
Przebieg ćwiczeń ** :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wnioski:

.....
.....
.....
.....

Ćwiczenia nadzorowali:

.....
Termin następnych ćwiczeń praktycznych^{***}:

sporządził (a):

* dot. budynków/ stref pożarowych ZL II,

** podać scenariusz ćwiczeń z uwzględnieniem urządzeń ppoż. w budynku i ich ewentualnego wykorzystania; czas ewakuacji; stwierdzone trudności organizacyjne np. dot. rozgłoszenia komunikatu o ewakuacji; ewentualne braki w oznakowaniu ewakuacyjnym; dostęp do wyjść ew. (kluczy do wyjść ew.); zabezpieczenie dokumentacji np. listy obecności, dzienniki; kontrola pomieszczeń; sposób zachowania się ćwiczących np. brak zdyscyplinowania, zjawisko paniki; realizacja wcześniej ustalonych zadań przez poszczególne osoby funkcyjne, zgodność przebiegu ewakuacji z zapisami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego itp.

*** zgodnie z § 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia MSWiA (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719).

P l a n y

E w a k u a c j i

P l a n y

Obiektu